

C-714/20. sz. ügy**Az előzetes döntéshozatal iránti kérelemről a Bíróság eljárási szabályzata
98. cikkének (1) bekezdése alapján készített összefoglalás****A benyújtás napja:**

2020. december 24.

A kérdést előterjesztő bíróság:

Commissione tributaria provinciale di Venezia (Olaszország)

Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat kelte:

2020. november 17.

Felperes:

U.I. Srl

Alperes:

Agenzia delle Dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia

Az alapeljárás tárgya

Az U.I. Srl által az alperes azon két adómegállapítási határozatával szemben benyújtott keresetek, amelyekkel az alperes a felperes által saját nevében és két importőr társaság érdekében benyújtott behozatali nyilatkozatokat helyesbítette, és amelyekkel kivetette az állítólagosan a felperes által egyetemlegesen megfizetendő behozatali héát.

Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem tárgya és jogalapja

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv 201. cikkének és az Unió Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 77. cikke (3) bekezdésének értelmezése.

Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

1) Úgy kell-e értelmezni a 2006. november 28-i 2006/112/EK irányelv 201. cikkét, hogy amikor az akként rendelkezik, hogy „[i]mport esetén a héa az import szerinti tagállam által adófizetésre kijelölt vagy olyanként elismert személyt vagy személyeket terheli”, előírja, hogy e tagállamnak nemzeti jogi szabályt kell elfogadnia a behozatali héa (nemzeti adó: a Bíróság 2013. július 14-i ítélete, C-272/13) tekintetében, amely kifejezetten meghatározza a vonatkozó fizetés teljesítésére köteles jogalanyokat?

2) Úgy kell-e értelmezni a 2013. október 9-i 952/2013/EU rendeletnek (Uniós Vámkódex) a behozatalivám-tartozást megállapító 77. cikkének (3) bekezdését, amely szerint „[k]özvetett képviselet esetén az a személy, akinek az érdekében a vámáru-nyilatkozatot benyújtották, szintén adósnak minősül”, hogy a közvetett képviselő nemcsak a vámok, hanem a behozatali héa megfizetéséért is felelős, kizárólag abból az okból, hogy saját nevében „vámáru-nyilatkozatot tevő” jogalanyok minősül?

A hivatkozott uniós jogi rendelkezések

A közös hozzáadottértékadó-rendszerről szóló, 2006. november 28-i 2006/112/EK tanácsi irányelv, különösen 201. cikke.

Az Uniós Vámkódex létrehozásáról szóló, 2013. október 9-i 952/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, különösen 77. cikkének az 5. cikk 18. pontjával összefüggésben értelmezett (3) bekezdése.

A hivatkozott nemzeti rendelkezések

Decreto del presidente della Repubblica del 26 ottobre 1972, n. 633 („Istituzione e disciplina dell'imposta sul valore aggiunto”) (a hozzáadottérték-adó bevezetéséről és szabályainak megállapításáról szóló, 1972. október 26-i 633. sz. köztársasági elnöki rendelet), különösen:

1. cikk, „Adóköteles ügyletek”:

„A hozzáadottérték-adó hatálya alá tartoznak a vállalkozási, szakmai vagy foglalkozással összefüggő tevékenység folytatása keretében belföldön teljesített termékértékesítések és szolgáltatásnyújtások, valamint a bármely személy által végzett import.”

17. cikk, „Adóalanyok”:

„(1) „Az adót minden teljesített ügylet után összesítetten, a 19. cikkben előírt adólevonás érvényesítése mellett, a II. cím alatt előírt szabályok és feltételek szerint az a személy köteles megállapítani és az adót az államkincstárba befizetni, aki adóköteles termékértékesítést és szolgáltatásnyújtást végez. [...]”

67. cikk, „Import”:

„(1) Importnak minősülnek az állam területére a Közösség területén kívüli országokból vagy területekről behozott és a Közösség más tagállamában még szabad forgalomba nem bocsátott vagy a 7. cikk alapján a Közösség területén kívülinek minősülő területekről származó árukkal kapcsolatos következő ügyletek: a) szabad forgalomba bocsátás; b) az 1985. július 16-i 1999/85/EGK rendelet 2. cikkének b) pontjában említett aktív feldolgozási eljárás; c) az újrakivitelre szánt azon árukkal kapcsolatos ideiglenes behozatal, amelyek az Európai Gazdasági Közösség rendelkezéseinek megfelelően nem részesülnek a behozatali vámok alóli teljes mentességben; d) [...].

(2) Az adó hatálya alá tartozik az Európai Gazdasági Közösségen kívülre történő ideiglenes kivitt követő újrabehozatal és a korábban a Közösségen kívülre kivitt áruk újbóli behozatala is.

(2-bis) Az (1) bekezdés a) pontjában említett import esetében az adó megfizetését felfüggesztik az olyan áruk esetében, amelyeket az Európai Unió másik tagállamába kívánnak szállítani, esetlegesen az 1993. július 2-i többször módosított 2454/93/EGK bizottsági rendelet 72. melléklet szerinti, a vámhatóságok által korábban engedélyezett kezelési formák végrehajtása után.

(2-ter) [...].”

70. cikk, „Az adó alkalmazása”, különösen az (1) bekezdése:

„(1) A behozatal után fizetendő adót minden egyes műveletre megállapítják, kivetik és beszedik. A jogviták és szankciók tekintetében a vámjogszabályok vámterhekre vonatkozó rendelkezéseit kell alkalmazni.”

Decreto legislativo dell'8 novembre 1990, n. 374 („Riordinamento degli istituti doganali e revisione delle procedure di accertamento e controllo in attuazione delle direttive n. 79/695/CEE del 24 luglio 1979 e n. 82/57/CEE del 17 dicembre 1981, in tema di procedure di immissione in libera pratica delle merci, e delle direttive n. 81/177/CEE del 24 febbraio 1981 e n. 82/347/CEE del 23 aprile 1982, in tema di procedure di esportazione delle merci comunitarie”) (Az áruk szabad forgalomba bocsátására vonatkozó eljárásokról szóló 1979. július 24-i 79/695/EGK irányelv és az 1981. december 17-i 82/57/EGK irányelv, valamint a közösségi áruk kivitelére vonatkozó eljárások összehangolásáról szóló 1981. február 24-i 81/177/EGK irányelv és az 1982. április 23-i 82/347/EGK irányelv végrehajtásának keretében a vámintézmények újjászervezéséről, valamint a megállapítási és ellenőrzési eljárások felülvizsgálatáról szóló, 1990. november 8-i 374. sz., felhatalmazáson alapuló törvényerejű rendelet), különösen 3. cikke, „A díjak és járulékok kivetése és beszedése”:

„(1) A vámdíjak megállapítására, kivetésére és beszedésére az 1973. január 23-i D.P.R.-rel elfogadott testo unico delle disposizioni legislative in materia doganale (a vámjogi rendelkezések egységes szövegének elfogadásáról szóló, 1973. január

23-i 43. sz. köztársasági elnöki rendelet) és egyéb vámjogszabályok alapján kerül sor, feltéve, hogy a vonatkozó különös jogszabályok másként nem rendelkeznek.

(2) A közösségi rendeletek által előírt vámok, illetékek, valamint egyéb behozatali és kiviteli terhek megállapítására, kivetésére és beszedésére e rendeletek rendelkezései szerint, valamint, ha azok az egyes tagállamok szabályozására utalnak, vagy egyébként nem rendelkeznek, az 1973. január 23-i D.P.R.-rel elfogadott testo unico delle disposizioni legislative in materia doganale és az egyéb vámjogszabályok alapján kerül sor.”

Decreto del Presidente della Repubblica del 23 gennaio 1973, n. 43 („Approvazione del testo unico delle disposizioni legislative in materia doganale”) (a vámjogi rendelkezések egységes szövegének elfogadásáról szóló, 1973. január 23-i 43. sz. köztársasági elnöki rendelet), különösen:

34. cikk, „Vámdíjak és vámterhek”:

„Vámdíj az, amelyet a vámhatóságnak a vámműveletekkel kapcsolatban a törvény alapján be kell szednie. A vámdíjak körébe tartoznak a vámterhek: behozatali és kiviteli vámok, illetékek és egyéb behozatali vagy kiviteli terhek, amelyeket az uniós rendeletek és a kapcsolódó végrehajtási szabályok írnak elő, valamint a behozott áruk tekintetében a monopóliumjogok, a pótvámterhek és minden egyéb fogyasztási adó vagy pótdíj az állam javára.”

38. cikk, „Az adókötelezettség adóalanyai. A visszatartási jog”:

„A vám megfizetésére az 56. cikkel összhangban az áru tulajdonosa és egyetemlegesen mindazok kötelesek, akiknek érdekében az árukat behozták vagy kivitték. Az adó megfizetésének teljesítése érdekében az államnak a törvényben megállapított jogosultságok mellett visszatartási joga van azon áruk tekintetében, amelyek az adó hatálya alá tartoznak. A visszatartási jog az állammal szemben fennálló bármely egyéb olyan tartozás kielégítése érdekében is gyakorolható, amely a vámműveletek tárgyát képező árukra vonatkozik.”

A tényállás és az alapeljárás rövid bemutatása

- 1 Az U.I. Srl társaság, az alapeljárás felperese, a két importőr társaság, a fizetésképtelenségi eljárás alatt álló A.S.p.A., illetve az U.C. Srl. által részére adott megfelelő képviselési megbízások alapján végzett vámműveleteket. A vonatkozó nyilatkozatokat saját nevében és az említett társaságok érdekében nyújtotta be.
- 2 Az Agenzia delle Dogane e dei monopoli – Ufficio delle dogane di Venezia (vám- és monopóliumügyi hatóság – velencei vámhivatal, Olaszország), az alapeljárás alperese a vizsgálati eljárás során megállapította, hogy „az egyes behozatali nyilatkozatokhoz csatolt szándéknyilatkozatok megbízhatatlanok”,

mivel azok azon a fenn nem állónak vélt feltételezésen alapulnak, amely szerint az érintett exportőr társaságok rendszeres exportőrök voltak.

- 3 Ennélfogva a vizsgálat tárgyát képező behozatali műveletek nem mentesek a héa alól, mivel az importőr társaságok, az A.S.p.A. és az U.C. Srl nem „végeztek a héakeret felállításánál beszámítandó műveleteket”.
- 4 A vámhivatal szerint a 952/2013 rendelet 77. cikke (3) bekezdésének és 5. cikke 18. pontjának, valamint a 2454/1993 rendelet 199. cikkének és a Közösségi Vámkódex létrehozásáról szóló 2913/1992 rendelet 201. cikkének egymással összefüggésben értelmezett rendelkezései alapján a fent említett importőr társaságok és a közvetett vámképviselő, aki a jelen ügy felperese, egyetemlegesen kötelesek az adó megfizetésére.
- 5 A vámhivatal tehát elkészített két ténymegállapítási jegyzőkönyvet, amelyek tekintetében a felperes határidőben észrevételeket terjesztett elő. Miután a vámhivatal elutasította az abban megfogalmazott érveket, két adómegállapítási határozatot hozott, amelyeket 2017. május 15-én és 2018. február 6-án közölt a felperessel, és amelyek helyesbítették a felperes által benyújtott különböző nyilatkozatokat, és 173 561,22, illetve 768 046,24 EUR összegben állapították meg a megfizetendő héát a kamatokon túl.
- 6 A felperes két külön keresetben támadta meg e megállapítási határozatokat a kérdést előterjesztő bíróság, a Commissione tributaria provinciale di Venezia (Veneza megyei adóügyi bíróság, Olaszország) előtt, és azok megsemmisítését, másodlagosan pedig azt kérte, hogy terjesszenek előzetes döntéshozatal iránti kérelmet az Európai Unió Bírósága elé.
- 7 A kérdést előterjesztő bíróság elrendelte az eljárások felfüggesztését és a jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelem előterjesztését.

Az alapeljárásban részt vevő felek főbb érvei

- 8 Az U.I. Srl úgy véli, hogy nem tehető felelőssé a megtámadott adómegállapítási határozatokban a behozatal után megfizetni elrendelt héa megfizetéséért, mivel a 952/2013/EK rendelet vámról szóló 77. cikkének (3) bekezdése nem terjesztheti ki a hatályt a héára, és egyetlen olasz törvény sem írja elő a közvetett vámjogi képviselő egyetemleges felelősségét a behozatali héa megfizetése tekintetében.
- 9 Ez az állítólagos felelősség ellentétes az uniós jognak a 2006/112/EK irányelv 201. cikkében foglalt előírásával is, amely szerint a behozott áruk után fizetendő héa az import szerinti tagállam által adófizetésre kijelölt vagy olyanként elismert személyeket terheli.
- 10 A vámhivatal ezzel szemben azzal érvel, hogy a héakötelezettséget keletkeztető tényállás a vámtartozást keletkeztető tényálláshoz hasonlóan a vámjogszabályokban meghatározott „behozatal”. Ez utóbbira kell hivatkozni a

behozatal után fennálló héakötelezettség eredetének és következésképpen az azt megfizetni köteles jogalanyoknak a megállapítása érdekében: a jelen ügyben a Corte di cassazione (semmitőszék, Olaszország) ítélkezési gyakorlata szerint az egyetemlegesen felelős jogalanyok az importőrök és annak közvetett vámjogi képviselője.

Az előzetes döntéshozatalra utalás indokainak rövid bemutatása

- 11 A kérdést előterjesztő bíróság mindenekelőtt a Corte di cassazione (semmitőszék) ítélkezési gyakorlatára hivatkozik, amely szerint az Európai Unió Bíróságának ítélkezési gyakorlatára is figyelemmel a behozatali héa megfizetésének kötelezettsége a vámokhoz hasonlóan akkor keletkezik, amikor az árukat az Unió területére való belépéskor a vámhatóságok előtt bemutatják, mivel a behozatali héa olyan adó, amelyet a megfizetés kötelezettségét keletkeztető tényállás bekövetkezésének, azaz a behozatalnak az időpontjában kell megállapítani és beszédni.
- 12 Ennélfogva azon szándéknyilatkozat érvénytelensége esetén, amelyben valótlan nyilatkozatot téve megállapítják, hogy az importőr rendszeresen Közösségen belüli műveleteket hajt végre, mint a jelen ügyben, az importőr és a közvetett képviselője egyetemlegesen kötelesek a héa megfizetésére, mivel az utóbbi nyújtja be a vámhatóságnak a szándéknyilatkozatot, amelyet saját maga tesz a részére adott megbízás alapján.
- 13 Összefoglalva, bár a behozatali héa sem nem szigorú értelemben vett „vámteher”, sem nem vámdíj, hanem inkább a „nemzeti jog” által előírt adók körébe tartozik, és így azoktól eltér, az utóbbiakhoz hasonló az adófizetési kötelezettség keletkezésének időpontja tekintetében (a Bíróság 1982. május 5-i Schul ítélete, C-15/81, 21. pont; 2013. július 11-i Harry Winston SA ítélete, C-273/12, 41. pont), ahogyan azt a D.P.R. n. 43/1973 (43/1973. sz. köztársasági elnöki rendelet) 34. cikke tartalmazza.
- 14 A Corte di cassazione (semmitőszék) közelmúltbeli ítélkezési gyakorlata ezt követően kidolgozta azt az elvet, amely szerint a nem az Unióból származó és adóraktári betárolásra szánt áruk szabad forgalomba bocsátása esetén a vámárú-nyilatkozat készítője nem felelős az áruk kivonásával kapcsolatos adó megfizetésének elmulasztásáért, miközben abban az esetben felelősséggel tartozik, ha az importált árukat fogyasztás céljából azonnal értékesítik az árutovábbítás után.
- 15 A Corte di cassazione (semmitőszék) fentebb kifejtett álláspontját nem osztják az érdemben eljáró adóügyi bíróságok, amelyek úgy ítélték meg, hogy a nemzeti jog olyan kifejezett rendelkezésének hiányában, amely a 2006/112/EK irányelv 201. cikkével összhangban előírná a behozatali héa megfizetésére „kijelölt” személyeket, az importőr és közvetett vámjogi képviselőjének egyetemleges felelősségét szabályozó, vámkötelezettségekre vonatkozó szabályok az uniós jogszabályok értelmében nem értelmezhetők kiterjesztően.

- 16 A kérdést előterjesztő bíróság szerint három okból szükséges az Európai Unió Bíróságához fordulni. Először is, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekben szereplő szabályok értelmezése szükséges az ügyben történő határozathozatalhoz, amiatt is, mert ettől függ a nemzeti jogszabályoknak az uniós jogszabályokkal való összeegyeztethetőségének megítélése. Másodsor, ez az értelmezés közérdekekkel bír az uniós jog egységes alkalmazása szempontjából. Végül egyrészt az ügy érdemében eljáró bíróságok, másrészt a jogi kérdéseket elbíráló bíróságok (Corte di costituzione [alkotmánybíróság, Olaszország]) nemzeti ítélkezési gyakorlata egymásnak ellentmondó értelmezést ad a szóban forgó uniós jogi szabályok tekintetében.
- 17 Az Európai Unió Bíróságának a 2006/112/EK irányelv 201. cikkének, különösen az import szerinti tagállammal szemben adófizetésre kötelezett „személyekre” utaló „kijelölt” vagy „elismert” kifejezések jelentésének terjedelmére és tartalmára vonatkozó értelmezése meghatározónak tekinthető a jogvita eldöntése szempontjából.
- 18 Ha ugyanis ezeket a kifejezéseket szűk értelemben kell értelmezni, a nemzeti jogalkotónak kifejezetten meg kell határoznia a behozatali héa megfizetésére kötelezett jogalanyokat. Ebben az esetben a kérdést előterjesztő bíróságnak meg kell állapítania, hogy a nemzeti szabályok kizárólag az importőrt jelölik ki a behozatali héa megfizetéséért felelős személyként.
- 19 Ha ezzel szemben a szóban forgó kifejezéseket tág értelemben kell értelmezni, akkor a kérdést előterjesztő bíróságnak széles körben kell alkalmaznia a behozatali héától eltérő egyéb terhekre, így például a vámokra vonatkozó nemzeti normákat, és következésképpen el kell ismernie, hogy nemcsak az importőr felelős, hanem azzal egyetemlegesen más jogalanyok is, még akkor is, ha e jogalanyokat nem „jelölték ki” vagy „ismerték el” kifejezetten héafizetésre kötelezetteknek (különösen a közvetett vámjogi képviselőt).
- 20 A jogvita eldöntése szempontjából ugyanolyan meghatározó a 952/2013 rendelet (Unió Vámkódex) 77. cikkének (3) bekezdésében foglalt rendelkezések értelmezése.
- 21 Ha ugyanis a fent említett rendelkezés alkalmazását a vámokra kell korlátozni, akkor nem ismerhető el a közvetett vámjogi képviselő bármilyen felelőssége a behozatali héa megfizetésének kötelezettsége tekintetében, sem abban az esetben, ha az importált árut adóraktárakban helyezik el, és nem azonnali értékesítésre szánják, sem abban az esetben, ha azt közvetlenül az árutovábbítás után fogyasztás céljából értékesítik.